

Dora Stratou Dans Tiyatrosu    Türkiyede'ki ilk Performansı için İstanbul'da

Atina Dora Stratou Ulusal Dans Tiyatrosu 28 Ekim 2010 tarihinde MKM-Mustafa Kemal Kültür Merkezi'nde saat 20.30'da  z l bir performans sergileyecek. Yunanistan Ulusal Dans Tiyatrosu, UNESCO Uluslararası Dans Konseyi (CID-UNESCO) Sarıyer Őubesi tarafından bu performans için  z l olarak davet edilmiş bulunuyor.

50den fazla dansçı, müzisyen ve kostüm ekibinden oluşan grup, Türkiye'de ilk kez bu performans ile İstanbul'da izleyici karsısına çıkıyor olacak.   Dans Grubu'na, Dora Stratou Tiyatrosu dostlarından, 50'ye yakın dans eğitmeni, gazeteciler, müzikologlar ve tarihçilerden olusan bir ekip eslik edecek.

Programda, Yunan adaları ve diğer bölgelerden geleneksel danslar sahnelenecek. İstanbul için  z l olarak hazırlanan bu   programda, özellikle Konya, Kapadokya ve Trakya bölgelerinin hem Turk hem de Yunan kulturunde yer alan benzer danslar yer alıyor. Özellikle bu dansların, hem orjinaline sadık korunmus kostumleri hem de muzikleri ile beraber,   izleyiciler ve   dans eğitmenleri için   cazip   araştırma fırsatı sunması bekleniyor.

Dora Stratou Tiyatrosu felsefesine göre, izleyicinin sanatçılar ile iliŐkisi hiçbir zaman sahne ile kısıtlı olmamalı. Hafta boyunca, tiyatronun tecrübeli hocaları tarafından, projeye ev sahipliği yapan Sarıyer Belediyesi bünyesinde  cretsiz Yunan Dansı dersleri verilecek. Tiyatronun geleneksel nakıŐ ve el iŐi koleksiyonları, ilgilenenler için motifler ve örnekleri ile beraber sergilenecek.

Dora Stratou Dans Tiyatrosu'nun en önemli özelliği, tüm dans, müzik ve kostümlerin tarihi bir miras olarak korunması ve asla değişiklik yapılmaması. Performans ile sahnelenen tüm dans, müzik ve kostümler araştırmacılar tarafından köylerde ve adalarda bulunduğu şekilde sunuluyorlar. İşte bu yüzden, Dora Stratou Dans Tiyatrosu bugün "Yunan Dansının Yaşayan Müzesi" olarak biliniyor.

**Gelişmeler ve daha fazla bilgi için:
www.grdance.org (Türkçe ve Haberler secilerek)
www.beyoglu-turkey.sections.cid-portal.org**

www.istanbulkulturdans.com

**Tel. +90 212 243 8446
Yunan dansının yaşayan müzesi**

Scholiou 8, Plaka, GR-10558 Athens, Greece
tel. (30.210) 3244395, fax (30.210) 3246921, www.grdance.org mail@grdance.org

TANITIM

Atina'da bulunan Dora Stratou Tiyatrosu, Yunan dansları merkezli aktiviteleriyle, dünyada kendi türünde özgün bir kuruluştur. Bir tiyatro olarak diğer tüm tiyatrolardan ve bir dans topluluğu olarak diğer dans topluluklarından farklıdır.

“Dora Stratou – Yunan Dansları” Derneği

Dernek 1953 yılında, 1983 yılına kadar başkanlığını sürdüren Dora Stratou tarafından kurulmuştur. Bayan Stratou önceki başbakanlardan birinin kızı ve bakanlardan birinin kızkardeşi; eğitimli bir klasik müzik şarkıcısıydı. Kendisi, “Yunan dansının yaşayan bir müzesini” yaratmak için devletin ve özel sektörün desteğini harekete geçirmiş ve bu daha sonra diğer aktivitelere de yayılmıştır. Dora Stratou, Yunan neslinin antik çağdan bu yana devamlılığının bir kanıtı olan dansın korunması gerekliliğine inanmıştı.

Yunan Dansları derneğinin üyeleri, kendi profesyonel, bilimsel ve diğer konulardaki kapasiteleri çerçevesinde tiyatroya önemli hizmetlerde bulunmuş kişilerden oluşmaktadır. Çoğunluğu akademisyen olan 100 civarında üyesi bulunmaktadır. Genel Kurul her üç yılda bir 7 üyeli Yönetim Konseyini seçmek ve her yıl da Konsey raporunu dinlemek üzere toplanır. Konsey Başkanı derneği yönetir, temsil eder ve aktiviteleriyle birarada tutar.

1987 yılından bu yana başkanlık görevini sürdürmekte olan Bay Alkis Raftis, daha önce Patras Üniversitesi'nde Doçent ve Paris Üniversitesi'nde misafir profesör olarak görev yapmıştır. Kendisi aynı zamanda, dansın tüm formlarını kapsayan bir organizasyon olan Uluslararası Dans Konseyi CID'nin de başkanıdır. Alkis Raftis Yunan Dansları konusunda önde gelen bir otorite olup, dans üzerine çeşitli dillerde yayımlanmış pek çok kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

Kostüm koleksiyonu

Dora Stratou, 30 yıl boyunca köylerden eski kostümler satın alarak, tiyatroyu türünün en geniş koleksiyonuyla donatmıştır: Tüm bölgelerden 2000'in üzerinde komple geleneksel kostüm, önemli miktarda folklorik takı ve çeşitli obje ve aksesuarlar. (Köy yapımı ayakkabılar, maskeler, kılıçlar, mendil ve başörtüleri, kemerler, vb.) Bu kostümlerin çoğu artık bulunmamakta ve dolayısıyla satın alınamamakta, eski zanaatkarlar ve kumaşlar da artık bulunmadığından kopyaları da yapılamamaktadır.

Bu koleksiyon aynı zamanda Tiyatro'nun sürekli bakım ve koruma gerektiren dans kostümü gardrobudur. Her sezonda sahnede yaklaşık 1000 kostüm giyilmektedir. Dansçılara bu kostümleri nasıl giyecekleri, her bölgenin değişik baş bağlama ve süsleme karakteristiklerine göre mendil ve diğer aksesuarları nasıl bağlayacakları ve daha sonra bunları doğru biçimde nasıl katlayacakları öğretilir. Gardrop görevlisi dansçılara kostümlerin giyilmesi konusunda yardımcı olur ve kostümlerin uygun bakım ve muhafazasını sağlar. Bazı kostümler çok ağır olup, bazıları ise altın iplikle işlenmiştir.

Danslar

Yunan halk dansında, adımlar nispeten basit olmakla birlikte, icra stili yöreden yöreye değişir ve türetilmesi zordur. Usta bir dansçı olmak için, yöresel stile hakim iyi dansçılarla birlikte ve iyi müziklerle yıllarca dans etmiş olmak gerekir. Kendi tabir anlayışının diğer dansçılara ve müzisyenlere aktarılması anlamında, sıra danslarında sıra başı olan dansçı en önemli rolü üstlenmiş durumdadır.

Dünyadaki halk dansları toplulukları danslarını dans ustalarından veya koreograflardan öğrenirken, Dora Stratou dans topluluğu repertuarını sahnede gösteri yapmak üzere davet ettiği köylü gruplarının dansları üzerine inşa etmiştir. Köylüler danslarını sergilerken topluluk dansçıları da köylülerle birlikte dans ederek bu dansları öğrenmişlerdir. Filme alınmış bu orijinal görüntüler, dansların halen orijinal stillerinde icra edilip edilmediklerinin kontrolüne imkan sağlayan bir referans niteliğindedir.

Topluluk yaklaşık 80 değişik köy, ada veya bölge dansını orijinal kostüm ve müzikleriyle icra etmektedir. Karşılaştırma yapmak gerekirse, Yunanistan'da ortalama bir halk dansları topluluğu bu repertuarın yüzde onuna sahiptir. Topluluğun repertuarını oluşturan dansların toplamı 300'ün üzerindedir.

Diğer bir gurur kaynağı ise, topluluğun dans eğitmeni veya koreografinin bulunmadığı, tamamen dansçılardan oluştuğu gerçeğidir. Dünyada böyle bir özelliğe sahip başka büyük dans topluluğu bulunmamaktadır. Bütün danslar köylüler tarafından getirildikleri usul ve stillerde temsil edilmektedir. Yeni dansçılar ise dansları geleneksel yolla, yani provalar sırasında eski dansçılarla birlikte dans ederken yöresel stilleri taklit ederek öğrenirler.

Dans Topluluğu

Asıl topluluk 25 kadın ve 25 erkek olmak üzere 50 dansçıdan oluşmaktadır. Ek olarak, Girit veya Pontos gibi özel stillerde dansları olan bölgelerden gelen ve yalnızca bu dansları icra eden dansçılar ve bazı köylerden davet edilen misafir dansçılar da bulunmaktadır. Her yıl Ocak ayında, ülkenin diğer dans gruplarının deneyimli dansçılarından oluşan yaklaşık 100

başvurudan yalnızca 5 veya 10 kişi seçilerek topluluğa katılmaktadır. Seçilen dansçılar topluluk dansçılarıyla birlikte bir süre dans ederler ve Nisan ayında aralarından en yetenekli olanları tekrar seçilerek topluluğa katılırlar.

Topluluk her akşam gösteriden önce 1.5 saat kadar prova yapar. Kış sezonunda dansçıların çoğu küçük gruplara dans eğitimi vermektedir. Böylece yılın her günü dans ederek gelişimlerini sürdürür ve formda kalırlar. Bütün dansçıların ve müzisyenlerin hayatlarını devam ettirmek için sahip oldukları dans dışında bir işleri de vardır. Topluluğun 15 kişilik devamlı folk müzisyeni ve şarkıcısı kadrosu bulunmaktadır. Folklorik mirasa sadık kalınarak, dansçılar ve müzisyenler arasında bir bağ oluşturması amacıyla, gerek provalarda gerekse gösterilerde yalnızca canlı müzik kullanılmaktadır. Müzisyenlerin eski müzik kayıtlarına ulaşma imkanları bulunmaktadır; bu yolla müziklerini her bölgenin özgün karakteristiklerine sadık kalarak icra edebilmektedirler. Bazı dansçılar ve müzisyenler tiyatronun içinde yetişmişlerdir; babaları hatta büyükbabaları tiyatronun eski dansçılarından olanlar vardır. Birçok dansçı gruptan diğer dansçılarla evlenmiştir ve pek çok akşamı tiyatrodaki geçirdiklerinden çoğu zaman çocukları da onlarla birlikte.

Tiyatro

Akropolis'in karşısında, çamlarla kaplı Philopappou tepesindeki 900 seyirci kapasiteli açık hava tiyatrosu, "Dora Stratou" kumpanyası için özel olarak inşa edilmiştir. Sahnesi ünlü Yunan ressam Spyros Vassiliou tarafından tasarlanmıştır. Sahne zemini, dansçıların tıpkı bir köy meydanındaki gibi rahat ve özgür hissedebilmeleri amacıyla oldukça geniş tutulmuştur. Tiyatronun 25 hektarlık alanında, kış provalarında, kurs ve atölye çalışmalarında kullanılan bir de kapalı salon inşa edilmiştir.

Dans gösterileri Mayıs sonu ve Eylül sonu arasında, Pazartesi dışında hergün 21.30 da ve Pazar günleri 20.15 te yapılmaktadır. Şu ana kadar toplam 3.000.000 seyirci tarafından izlenen 6.000 gösteri sergilenmiştir. Topluluk kış mevsimi boyunca ve çoğunluğu hükümet destekli programlar olmak üzere yurt dışında da gösteriler yapmaktadır. Topluluk şu ana kadar 22 ülkeyi ziyaret etmiş, bu ülkelerde ve özellikle de Uluslararası Tiyatro Enstitüsü ve Atina Akademisi tarafından bir çok ödüle layık görülmüştür.

Eğitim

Her yıl Ekim ayından Nisan ayına kadar başlangıç ve ileri seviyede ve ayrıca çocuklar için olmak üzere dans kursları açılır. Kurslar haftada 1.5 saat olmak üzere 3 yıl devam eder. Kurs eğitmenleri topluluğun en deneyimli dansçıları arasından seçilir. Kurslarda tiyatro repertuarından seçilmiş müzik kayıtları kullanılır. Öğrencilere çeşitli eğitim materyali de verilir ve diğer aktivitelere de katılımları sağlanır. Ayrıca dans eğitmenlerine yönelik, araştırma metodolojisi, halk dansları eğitimi, performansların sahnelenmesi gibi konularda atölye çalışmaları da düzenlenmektedir. Ayrıca, her hafta bir misafir uzman davet edilerek, dans gelenekleri, müzik, kostüm ve diğer dans konulu başlıkları içeren ve yalnızca halk dansları ile sınırlı olmayan anlatımlı sunumlar düzenlenmektedir. Bu sunumlara katılım ücretsizdir; katılımcılar sunum sonrası anlatıcıyla sohbet edebilmekte, hatta hep birlikte yakındaki bir tavernaya giderek sohbete devam edebilmektedirler. Bazen, anlatımlı sunum yerine, bir grup amatör müzisyen davet edilerek müzikli sunumlar da yapılmaktadır. Her iki ayda bir atölye çalışmaları düzenlenmektedir. Bazen de, danslarını, adetlerini ve yerel kültürlerini tanıtmak üzere köylerden eski dansları bilen yaşlı kişiler davet edilir. Bu kişiler dans ve müziklerini icra ederler, hikayeler anlatırlar ve katılımcılarla görüş alışverişinde bulunurlar; genellikle yanlarında eski kostümler, el işlemeleri, fotoğraflar ve müzik aletleri de getirirler, hatta bazen katılımcılar için yöresel şarap ve yiyeceklerden de getirirler. Bu tür sunumlarda daha önce bu köyde saha çalışması yapmış bir araştırmacı görev alarak gerekli bilgileri katılımcılara aktarır.

Yaz sezonu boyunca tiyatrodaki İngilizce olarak dans atölyeleri düzenlenmektedir. Bir hafta süreli bu atölyelerde öğleden sonraları 4er saat dans dersleri, sabahları ise anlatımlı sunumlar ve folklor müzeleri ziyaretleri yer almaktadır. Yunanistan dışındaki ülkelerin dans grupları da bu atölye çalışmalarına katılmakta, ya da kış sezonunda topluluğun dansçılarını atölye çalışmaları düzenlemek üzere ülkelere davet etmektedirler.

Arşiv ve yayınlar

Tiyatro ofisleri ve kostüm koleksiyonu, antik Atina merkezi Plaka'daki 5 katlı tarihi binada bulunmaktadır. Kayıt, film ve saha araştırma arşivleri de aynı binadadır. Binada ayrıca bir kitaplık, kostüm bakım atölyesi, showroom ve anlatım odası da bulunmaktadır. Yayınlar 50 kayıtlı materyal ve çeşitli dillerde 30 kitaplık bir seriden oluşmaktadır. Ayrıca programlar, kartpostallar, posterler, video kasetler ve tişörtler de mevcuttur. Tiyatro aynı zamanda halk dansları grupları için talep üzerine orijinalinden kopya edilmiş kostüm imalatı da yapmaktadır. Bunların yanısıra, performansların geleneksel karaktere uygun şekilde sahnelenmesi konusunda film ve tiyatro yönetmenlerine, koreograflara ve kostüm tasarımcılarına danışmanlık da yapmaktadır.

Aynı binada, CID Yunan Bölümü Merkezi ve 150 ülkeden üyesi bulunan ve tüm dans biçimlerini

kapsayan bir organizasyon olan Dünya Dans Konseyi CID'nin Başkanlık ofisi de yer almaktadır. En tanınmış dans profesyonelleri bu organizasyonun üyeleridir. Yunan Bölümü'nün ise, ülke çapında dans okullarına ve dans gruplarına rehberlik hizmeti vermek, dergi çıkarmak gibi kendine has aktiviteleri vardır.

Araştırma

Başlangıç aşamasında, tiyatrodaki gösteri yapmak üzere davet edilen köy gruplarının ses ve görüntü kayıtları alınarak önemli arşivler oluşturulmuştur. Bu arşivler köylere yapılan ziyaretler sırasında çekilen fotoğraflar, alınan ses kayıtları ve notlarla geliştirilmiştir. Bu filmler ve ses kayıtları, bugün, tiyatronun gösterilerindeki dans ve müziklerin orijinalinden sapmadığını doğrulamak amacıyla kullanılmaktadır. 10.000 kitap ve makaleden oluşan kitaplık ve sürekli güncellenen halk müziği kayıtları koleksiyonu, araştırmacılara, eşsiz bir kaynak zenginliğini tek bir binada birarada bulma imkanı sağlamaktadır.

Tiyatro içinde bağımsız olarak görev yapan antik Yunan dansları çalışma grubu, kurslar, atölye çalışmaları ve sergiler düzenlemektedir. Geçtiğimiz birkaç yıl içinde, Dr. Alkis Raftis'in rehberliğinde ve etnografik veya sosyolojik metodoloji kullanılarak 40ın üzerinde araştırma programı başlatılmıştır. Bu çalışmalar, Yunanistan ve diğer ülke üniversitelerinden öğrencilerin diploma ve doktora tezlerini de kapsamaktadır. Ek olarak, pek çok öğrenci ve araştırmacı kaynak bulmak veya tavsiye almak üzere gelmekte, halk dansları grup liderleri sık sık arayarak çeşitli konularda danışmaktadırlar. İşte bu yüzden Dora Stratou Tiyatrosu, Yunan Danslarıyla ilgilenen herkesin odak ve kesişme noktasıdır.